

მოგების გაღასახალი და მისი აღრიცხვის თავისებურებები

PECULIARITIES OF ACCOUNTING FOR CORPORATE INCOME TAX

ელენე ხარაბაძე,

ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი, პროფესორი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელ-
მწიფო უნივერსიტეტი საქართველო, თბილისი

მუხრან ქამადაძე,

ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელ-
მწიფო უნივერსიტეტი საქართველო, თბილისი

ELENE KHARABADZE

Doctor of Economic Sciences, Professor
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University,
Tbilisi, Elena.Kharabadze@tsu.ge

MUKHRAN KAMADADZE

PhD in Business Administration,
Ivane Javakhishvili Tbilisi
State University, Tbilisi

ანოტაცია

უკანასკნელ პერიოდში მნიშვნელოვანი ცვლილებები იქნა შეტანილი საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში. განსაკუთრებით ეს შეეხო მოგების გადასახადს. შეიცვალა ან დაზუსტდა მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული თითოეული პარამეტრი: გადასახადის გადამხდელები, დაბეგვრის ობიექტი, გადასახადის განაკვეთი და საანგარიშო პერიოდი. დაბეგვრის მიზნებიდან გამომდინარე, აუცილებელი გახდა განაწილებული და გაუნაწილებელი მოგების გამიჯვნა, ასევე, დაბეგვრას დაექვემდებარა ხარჯები და გადახდები, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან, უსასყიდლოდ საქონლის მიწოდება ან მომსახურების განევა. დაზუსტდა წარმომადგენლობითი ხარჯების დაბეგვრის წესი, შეიცვალა გადასახადისგან გათავისუფლების პარამეტრები, ხოლო 2008-2016 წლებში გადახდილი მოგების გადასახადი დაექვემდებარა ჩათვლას. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ბუღალტრულ აღრიცხვაში შეიძლება გაურკვეველობა გამოიწვიოს მოგების განაწილების და შესაბამისად, დარიცხვის თარიღმა, სხვადასხვა ნორმატიულ აქტებში განსხვავებული განმარტებების გამო, რაც უნდა დაზუსტდეს.

მოგების გადასახადის სწორად გაანგარიშებისა და აღრიცხვის მიზნით, მიზანშეწონილად

მიგვაჩნია საწარმოების მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულ ანგარიშთა გეგმაში შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებები:

1. ანგარიშზე 1480 „მომწოდებლებზე გადახდილი ავანსები“ გამოიყოს ქვეანგარიშებად:
 1. შეღავათიან ქვეყნებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები;
 2. არაშეღავათიან ქვეყნებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები.
2. საჭირო გახდება ცალკე ანგარიში გაცემული სესხებისათვის ორი ქვეანგარიშით, მაგალითად, ანგარიშების 1900 „სხვა მიმდინარე აქტივების“ ჯგუფში: 1. ფიზიკურ პირებზე და არარეზიდენტებზე გაცემული სესხები; 2. სხვა პირებზე გაცემული სესხები.
3. ანგარიშზე 2430 „მონაწილეობა სხვა საზოგადოებაში“ უნდა გამოიყოს ორი ქვეანგარიში:
 1. ინვესტიცია არარეზიდენტ კომპანიებში;
 2. ინვესტიცია სხვა კომპანიებში.
4. ანგარიშზე 3310 „მოგების გადასახადი“ უნდა გამოიყოს ქვეანგარიშები: 1. დაბრუნებადი მოგების გადასახადი; 2. არადაბრუნებადი მოგების გადასახადი.
5. ანგარიშების ჯგუფში 5100 „საწესდებო კაპიტალი“ უნდა გამოიყოს ცალკე ანგარიშები: 1. დამფუძნებლის მიერ შევსებული და 2. დივიდენდით შევსებული საწესდებო კაპი-

ტალის აღსარიცხავად, ან ანგარიშზე 5110 „ჩვეულებრივი აქციები“ გამოიყოს იგივე დასახელების ორი ქვეანგარიში.

6. ანგარიშზე 5310 „დაგროვილი მოგება“ გამოიყოს რამდენიმე ქვეანგარიში, მაგალითად: ანგარიში 5311 - დაგროვილი მოგება სანარმოს დაარსებიდან 01.01.2008 წლამდე; ანგარიში 5312 - დაგროვილი მოგება 01.01.2008 წლიდან 01.01.2017 წლამდე; ანგარიში 5313 - დაგროვილი მოგება 01.01.2017 წლიდან; ანგარიში 5314 - არარეზიდენტი (არაშეღავათიანი) შვილობილი კომპანიიდან მიღებული დივიდენდით ან ბანკის მიერ დარიცხული პროცენტით მიღებული მოგება.
7. საჭიროა საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯების ჯგუფში (ანგარიშები 7400) გამოიყოს ორი ანგარიში, 1. ნარმომადგენლობითი ხარჯები ზღვრული ნორმის ფარგლებში; 2. ნარმომადგენლობითი ხარჯები ზღვრულ ნორმაზე ზევით.
8. ანგარიშზე 7490 „სხვა საერთო ხარჯები“ გამოიყოს რამდენიმე ქვეანგარიში: 1. დოკუმენტალურად დაუდასტურებელი ხარჯი; 2. მიკრობიზნესის (ფიქსირებული) გადასახადის გადამხდელი პირისგან შეძენილ საქონელზე (მომსახურებაზე) განეული ხარჯი; 3. უსასყიდლო მიწოდება არასახელმწიფო სტრუქტურებზე; 4. უსასყიდლო მიწოდება სახელმწიფო სტრუქტურებზე; 5. სხვა არაეკონომიკური ხარჯი.
9. საჭირო ხდება ცალკე ანგარიშზე „დარიცხული პირგასამტეხლო და სხვა ჯარიმა“ (მაგალითად, ანგარიშების ჯგუფი 8200 „არასაოპერაციო ხარჯები“) ქვეანგარიშებად გამოიყოს: 1. შეღავათიან ქვეყნებში რეგისტრირებულ კომპანიების მიერ დარიცხული პირგასამტეხლო და ჯარიმა; 2. სხვა პირების მიერ დარიცხული პირგასამტეხლო და ჯარიმა.
10. ანგარიში 8210 „საპროცენტო ხარჯი“ ნარმოდგენილ უნდა იქნეს ორი ქვეანგარიშით: 1. საპროცენტო ხარჯი ნორმის ფარგლებში; 2. საპროცენტო ხარჯი ნორმის.

საკვანძო სიტყვები: კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადი, საბუღალტრო, საბუღალტრო პოლიტიკა, ანგარიშების სქემა, გაუნაწილებელი მოგება, საერთაშორისო სავადასახადო სისტემა, ესტონური მოდელი

ABSTRACT

Important changes have been made to the Georgian tax legislation during the recent period. In particular, these changes have affected the Corporate Income Tax. Every concept related to the Corporate Income Tax have either been changed or modified: Taxpayer, Taxable Income, Tax Rate and Accounting Period. For tax purposes, it has become necessary to separate allocated and retained income and, also, certain types of expenses such as expenses related to non-economic activities and providing goods or rendering services without compensation have become taxable. Taxation rules for representative expenses have been changed, tax exemption parameters have been modified and Corporate Income Taxes paid during the 2008-2016 period have become creditable against the state budget. Therefore, accrual and allocation dates of income might become confusing due to conflicting definitions provided in various statutory acts, which need further clarification.

In order to correctly calculate and account for Corporate Income Tax, we believe the following changes have to be made to firms' chart of accounts, defined by their accounting policy:

1. Account 1480 "Advances paid to suppliers" should have two sub-accounts:
 1. Advances paid to firms registered in exempt countries;
 2. Advances paid to firms registered in non-exempt countries.
2. Separate account for loans given will be necessary with two sub-accounts. For instance, it will be under account 1900 "Other current assets" group: 1. Loans given to physical persons and non-resident entities; 2. Loans given to other entities.
3. Account 2430 "Investments in other entities" should be divided into two sub-accounts: 1. Investments in resident firms; 2. Investments in other firms.
4. Account 3310 "Corporate income tax" should be divided into the following sub-accounts: 1. Claimable corporate income tax; 2. Non-claimable corporate income tax.
5. Account 5100 "Shareholders equity" should be divided into the following sub-accounts: 1. Acquired through shareholders' contribution and 2. Acquired through dividends, or Account

5110 "Common shares" should be divided into the above-mentioned accounts.

6. Account 5310 "Retained earnings" should be divided into several sub-accounts; for instance, Account 5331 - Retained earnings from 01.01.2008 to 01.01.2017; Account 5313 - Retained earnings from 01.01.2017; Account 5314 - Retained earnings from nonresident (non-exempt) subsidiary's dividends or Retained earnings from bank interest.
7. General and administrative expenses (Account group 7400) should have the following accounts: 1. Representative expenses within the norms and 2. Representative expenses above the norm.
8. Account 7490 should be divided into the following accounts: 1. Documentary confirmed expenses; 2. Goods (services) acquired from micro-business (fixed) taxpayer entity; 3. Supply of goods or services without compensation to non-state entities; 4. Supply of goods or services without compensation to state entities; 5. Other non-economic expenses.
9. It has become necessary that separate account titled "Accrued fines and other penalties" (for instance, under the account group 8200 "non-operating expenses") to be divided into the following accounts: 1. Fines and penalties accrued by firms registered in exempt countries; 2. Fines and penalties accrued by firms registered in non-exempt countries.
10. Account 8210 "Interest expense" should be represented by the two sub-accounts: 1. Interest expense within the norm; 2. Interest expense above the norm.

Keywords: Corporate Income Tax, Accounting, Accounting Policy, Chart of Accounts, Retained Earnings, International Taxation, Estonian Model

უკანასკნელ პერიოდში მნიშვნელოვანი ცვლილებები იქნა შეტანილი საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში. განსაკუთრებით ეს შეეხო მოგების გადასახადს. შეიცვალა ან დაზუსტდა მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული თითოეული პარამეტრი: გადასახადის გადამხდელები, დაბეგვრის ობიექტი, გადასახადის განაკვეთი და საანგარიშო

პერიოდი. დაბეგვრის მიზნებიდან გამომდინარე, აუცილებელი გახდა განაწილებული და გაუნაწილებელი მოგების გამოიჯვანა, ასევე, დაბეგვრას დაექვემდებარა ხარჯები და გადახდები, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან, უსასყიდლოდ საქონლის მიწოდება ან მომსახურების განწევა. დაზუსტდა წარმომადგენლობითი ხარჯების დაბეგვრის წესი, შეიცვალა გადასახადისგან გათავისუფლების პარამეტრები, ხოლო 2008-2016 წლებში გადახდილი მოგების გადასახადი დაექვემდებარა ჩათვლას.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის (სსკ) მიხედვით გადასახადის გადამხდელად აღიარებულ იქნა რეზიდენტი საწარმო, არარეზიდენტი საწარმო საქართველოში არსებული წყაროდან მიღებულ შემოსავალზე და არარეზიდენტი საწარმოს მუდმივი დაწესებულება.

მნიშვნელოვანი ცვლილებები იქნა შეტანილი მოგების გადასახადით დაბეგვრის ობიექტში, განსაკუთრებით რეზიდენტი საწარმოს მოგების გადასახადით დაბეგვრაში, რომლის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება, აგრეთვე, განეული ხარჯი ან სხვა გადახდა, რომელიც ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული არ არის, უსასყიდლოდ საქონლის მიწოდება, მომსახურების განწევა ან/და ფულადი სახსრების გადაცემა და კოდექსით დადგენილ ზღვრულ ოდენობაზე მეტი ოდენობით განეული წარმომადგენლობითი ხარჯი.

შეიცვალა ასევე, მოგების გადასახადით დაბეგვრის ობიექტი არარეზიდენტი საწარმოს მუდმივი დაწესებულებისათვის და ორგანიზაციისათვის. არარეზიდენტი საწარმოს მუდმივი დაწესებულებისათვის მოგების გადასახადით დაბეგვრის ობიექტია განხორციელებული განაცემი (განეული ხარჯი), იმავე პრინციპებით, რაც დადგენილია რეზიდენტი საწარმოსთვის, ხოლო ორგანიზაციის მოგების გადასახადით დაბეგვრის ობიექტია სხვაობა ერთობლივ შემოსავალსა და კოდექსით დადგენილ გამოქვითვებს შორის.

არარეზიდენტი საწარმოს დაბეგვრის ობიექტია:

- საქართველოს არსებული წყაროდან მიღებული შემოსავალი გამოქვითვების გარეშე, რომელიც იბეგრება გადახდის წყაროსთან;

- ქონების რეალიზაციის* შემთხვევაში მოგების გადასახადით დაბეგვრის ობიექტია სხვაობა კალენდარული წლის განმავლობაში მიღებულ ერთობლივ შემოსავალსა და გამოქვითვების თანხებს შორის.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის მიზნებისათვის *ქონების რეალიზაციად ითვლება:

- რეზიდენტი იურიდიული პირის ჩვეულებრივი აქციების ან პარტნიორის წილის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი;
- არამატერიალური აქტივის/აქტივების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი;
- საქართველოში ეკონომიკურ საქმიანობაში გამოყენებული უძრავი ან მოძრავი ქონების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი;
- სხვა ქონების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი.

არარეზიდენტი კომპანიებისათვის, რომლებიც შელავათიან დაბეგვრის რეჟიმში ფუნქციონირებენ, გადახდილი ავანსები იბეგრება მოგების გადასახადით. აქედან გამომდინარე, მიგვაჩნია, რომ ბულალტრულ აღრიცხვაში განცალკევებულად უნდა აღირიცხოს:

- შელავათიან ქვეყნებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები;
- არაშელავათიან ქვეყნებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები.

შესაბამისად, საჭირო გახდება ანგარიშზე 1480 „მომწოდებლებზე გადახდილი ავანსები“, გამოიყოს აღნიშნული დასახელების ორი ქვეანგარიში. ავანსის გადარიცხვისთანავე მოხდება მოგების გადასახადის დარიცხვა ოპერაციის მოხდენის მომენტისათვის არსებული ვალუტის გაცვლითი კურსით.

ასევე, არარეზიდენტ კომპანიებზე და ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები იბეგრება მოგების გადასახადით, ე.ი. ბულალტრულ აღრიცხვაში ცალ-ცალკე უნდა აღირიცხოს:

- ფიზიკურ პირებზე და არარეზიდენტებზე გაცემული სესხები;
- სხვა პირებზე გაცემული სესხები.

შესაბამისად, საჭირო გახდება ცალკე ანგარიშში გაცემული სესხებისათვის, ზემოაღნიშნული დასახელების ორი ქვეანგარიშით, მაგალითად, ანგარიშების 1900 „სხვა მიმდინარე აქტივების“ ჯგუფში.

მნიშვნელოვანია ის, რომ საგადასახადო კოდექსით დაზუსტდა საანგარიშო პერიოდი და მოგების გადასახადის განაკვეთი. რეზიდენტი საწარმოსათვის, არარეზიდენტი საწარმოს მუდმივი დანესებულებისთვის, კომერციული ბანკისთვის, საკრედიტო კავშირის, სადაზღვევო, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციისა და ლომბარდისათვის (2019 წლის 1 იანვრიდან) მოგების გადასახადის საანგარიშო პერიოდი კალენდარული თვე. მოგების გადასახადით დასაბეგრი თანხა მიიღება დაბეგვრის ობიექტის მიხედვით განხორციელებული განაცემის (განეული ხარჯის) ოდენობის 0.85-ზე (85%-ზე) გაყოფით.

ორგანიზაციისთვის, არარეზიდენტი საწარმოსათვის, რომლის შემოსავალი არ დაიბეგრა გადახდის წყაროსთან, კომერციული ბანკისთვის, საკრედიტო კავშირის, სადაზღვევო, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციისა და ლომბარდისათვის (2019 წლის 1 იანვრამდე) საანგარიშო პერიოდი კალენდარული წელი, გადასახადის განაკვეთი კი, 15%.

მაშასადამე, მოგების გადასახადით დაბეგვრის ობიექტია **განაწილებული მოგება**, რომელიც არის მოგების ნაწილი, საწარმოს მიერ აქციონერებზე (მონილებზე) განაწილებული **დივიდენდის** სახით, ფულადი ან არაფულადი ფორმით, ხოლო დივიდენდი აქციონერის მიერ აქციებიდან ან უფლებებიდან (წილებიდან) მიღებული ნებისმიერი შემოსავალი, რომელიც მიიღება მოგების განაწილების შედეგად აქციონერებზე (მონილებზე), კაპიტალში მათი კუთვნილი აქციების (უფლებების) პროპორციულად ან პროპორციის დაცვის გარეშე.

არარეზიდენტი საწარმოს მუდმივი დანესებულებისათვის განაწილებულ მოგებად ითვლება ამ მუდმივი დანესებულების საქმიანობის შედეგად მიღებული მოგებიდან არარეზიდენტი საწარმოსათვის ფულადი ან არაფულადი ფორმით განხორციელებული განაცემი.

მოგების განაწილებად არ ითვლება ფულადი ან ნატურალური ფორმით განხორციელებული გადახდა/განაცემი, რომელიც არ აღემატება კაპიტალში პარტნიორის მიერ განხორციელებულ შენატანს, საწარმოს პარტნიორზე განხორციელებული გადახდა ამავე საწარმოს აქციის/წილის საკუთრებაში გადაცემით, საქართველოში რეგისტრირებული იურიდიული პირისათვის დივიდენდის განაწილება, გარდა: მოგების გადასახადით

დისგან გათავისუფლებული პირისა, იმ საწარმოს სახელმწიფოსათვის (მუნიციპალიტეტისათვის) აქტივების გადაცემით კაპიტალის შემცირება, რომელშიც სახელმწიფო (მუნიციპალიტეტი) ფლობს 50%-ს ან მეტს, საწარმოს მიერ უცხოური საწარმოსგან მიღებული დივიდენდის განაწილება (გარდა შეღავათიანი დაბეგვრის მქონე ქვეყანაში რეგისტრირებული პირისა). ამასთან, დივიდენდის განაწილების მიზნებისათვის პირველ რიგში ითვლება, რომ განაწილდა უცხოეთიდან მიღებული დივიდენდი.

მიგვაჩნია, რომ გაურკვეველობა შეიძლება გამოიწვიოს თუ რა აისახება მოგების განაწილებად ბუღალტრულ აღრიცხვაში, რამეთუ, საქართველოს კანონით მენარმეთა შესახებ „შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებასა და სააქციო საზოგადოებაში შესაბამისად, პარტნიორთა საერთო კრების ან აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილებით შეიძლება დადგინდეს წლიური მოგებისა და შუალედური მოგების დივიდენდების სახით განაწილება. ...დივიდენდები კი უნდა გაიცეს წესდებით გათვალისწინებულ ვადაში, მაგრამ არაუგვიანეს მოგების განაწილების შესახებ შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღებიდან 9 თვისა.“ (კანონი მენარმეთა შესახებ, მ.8)

აღნიშნულიდან გამომდინარე, თუ კომპანია მიიღებს გადაწყვეტილებას წმინდა მოგებიდან დივიდენდის გაცემის შესახებ და მოგების განაწილებად მიჩნეულ იქნება საწარმოს ხელმძღვანელი ორგანოს მიერ მოგების განაწილების გამოცხადების თარიღი, ჯერ გაანგარიშებულ უნდა იქნეს განაწილებულ მოგებაზე გადასახდელი მოგების გადასახადის თანხა, რომელიც მიიღება განაწილებული მოგების გაყოფით 85% და მიღებული თანხის გამრავლებით 15%. ამ გაანგარიშებით მიღებული თანხით მოხდება ბუღალტრულ აღრიცხვაში გადასახდელი მოგების გადასახადის დარიცხვა. იმავდროულად, გაანგარიშებულ და დარიცხულ უნდა იქნეს გადახდის წყაროსთან დასაკავებელი საშემოსავლო გადასახადი, რომელიც მიიღება განაწილებული მოგების თანხის გამრავლებით 5%-ზე. ორივე თანხის ჯამი წარმოადგენს გადასახადის საერთო თანხას.

იმ შემთხვევაში, თუ ბუღალტრულ აღრიცხვაში მოგების გადასახადის დარიცხვა მოხდება დივიდენდის ხელზე გაცემული თანხის მიხედვით, გაცემის მომენტისათვის, მაშინ გადახდის წყაროსთან დასაკავებელი გადასახადის თანხა

ტოლი იქნება ხელზე გაცემული თანხა გაყოფილი 0,95-ზე და გამრავლებული 5%-ზე, ხოლო განაწილებული მოგების გადასახადის თანხა უდრის ხელზე გაცემული თანხა გაყოფილი 0,95-ზე, მიღებული თანხის 85%-ი გამრავლებული მოგების გადასახადის განაკვეთზე (15 %-ზე). სულ გადასახდელი გადასახადი ორივე თანხის ჯამის ტოლია.

დავუშვათ, კომპანიის წლის მფლობელები არიან: რეზიდენტი ფიზიკური პირი - 40%, რეზიდენტი იურიდიული პირი - 40%, არარეზიდენტი იურიდიული პირი - 20% და პარტნიორთა საერთო კრებამ მიიღო გადაწყვეტილება დივიდენდების განაწილების შესახებ, ბუღალტრულ აღრიცხვაში უნდა აისახოს: 1. დივიდენდების დარიცხვა და 2. დარიცხულ დივიდენდზე საშემოსავლო და მოგების გადასახადის დარიცხვა. დივიდენდზე დარიცხული საშემოსავლო გადასახადის თანხა გაანგარიშებულ უნდა იქნეს დარიცხული დივიდენდის თანხის 60%-ის გამრავლებით საშემოსავლო გადასახადის კუთვნილ 5%-იან განაკვეთზე, ხოლო მოგების გადასახადის თანხა ტოლი იქნება დარიცხული დივიდენდის თანხის 60% გაყოფილი 85%-ზე და გამრავლებული მოგების გადასახადის განაკვეთზე (15 %-ზე).

თუ კომპანიას არარეზიდენტი პირისაგან მიღებული აქვს დივიდენდი და ხელმძღვანელი ორგანოს მიერ მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება დამფუძნებელ ფიზიკურ პირზე დივიდენდის განაწილების შესახებ, მაშინ დივიდენდის სახით დარიცხული თანხა უნდა დაიბეგროს საშემოსავლო გადასახადით (დარიცხული დივიდენდის თანხა გამრავლებული 5%-ზე), ხოლო გაცემულ დივიდენდზე მოგების გადასახადის გაანგარიშებისათვის დარიცხული დივიდენდის თანხა შემცირდება არარეზიდენტი პირისაგან მიღებული დივიდენდის თანხით, რომლის 85% გამრავლდება მოგების გადასახადის განაკვეთზე (15 %-ზე).

იმის გამო, რომ საწესდებო კაპიტალის შემცირება გარკვეულ შემთხვევებში იბეგრება მოგების გადასახადით, გადასახადის სწორად გაანგარიშებისა და აღრიცხვის მიზნით ბუღალტრულ აღრიცხვაში ანგარიშების ჯგუფში 5100 „საწესდებო კაპიტალი“ გამოიყოს ცალკე ანგარიშები:

- დამფუძნებლის მიერ შევსებული საწესდებო კაპიტალი;
- დივიდენდით შევსებული საწესდებო კაპიტალი.

ან ანგარიშზე 5110 „ჩვეულებრივი აქციები“ გამოიყოს იგივე დასახელების ორი ქვეანგარიში.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსით **მოგების განაწილებად ითვლება:** სანარმოს მიერ ურთიერთამოკიდებულ პირთან (გარდა, პირისა რომელიც იბეგრება ახალი წესით) განხორციელებული ოპერაცია, თუ მათ შორის დადებული გარიგების ფასი განსხვავდება საბაზრო ფასისაგან. ამ შემთხვევაში გადასახადით იბეგრება:

- სხვაობა გარიგების საბაზრო ფასსა და მიღებულ/მისაღებ შემოსავალს შორის, თუ საბაზრო ფასი აღემატება მიღებულ/მისაღებ შემოსავალს;
- სხვაობა გარიგების შედეგად განეულ ხარჯსა და საბაზრო ფასს შორის, თუ გარიგების შედეგად განეული ხარჯი აღემატება გარიგების საბაზრო ფასს.

იგივე პრინციპით იბეგრება გარიგების ფასსა და საბაზრო ფასს შორის არსებული განსხვავება თუ ოპერაცია განხორციელდა მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირთან.

აღნიშნულის გათვალისწინებით, თუ პირმა, რომელიც იბეგრება განაწილებული მოგების გადასახადით, ურთიერთამოკიდებულ პირს, რომელიც გათავისუფლებულია მოგების გადასახადისაგან, მიანოდა საქონელი ღირებულებით 10000 ლარი, რომლის საბაზრო ფასია 12000 ლარი, განაწილებული მოგების გადასახადით დაიბეგრება საქონლის საბაზრო ღირებულებასა და მიანოდების ღირებულებას შორის სხვაობა, რომლის 85% გამრავლდება მოგების გადასახადის განაკვეთზე (15 %-ზე) $[(12000-10000) / 85\% \times 15\%]$.

საწინააღმდეგო შემთხვევაში, როდესაც კომპანიამ შეიძინა საქონელი 15000 ლარად, რომლის საბაზრო ფასი შეადგენდა 12000 ლარს, განაწილებული მოგების გადასახადით დაიბეგრება საქონლის საბაზრო ღირებულებასა და მიანოდების ღირებულებას შორის სხვაობა, რომლის 85% გამრავლდება მოგების გადასახადის განაკვეთზე (15 %-ზე) ე.ი. $[(15000-12000) / 85\% \times 15\%]$.

განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ხარჯებსა და გადახდებს, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან. საგადასახადო კოდექსით **ხარჯს, რომელიც ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული არ არის, მიეკუთვნება:**

- დოკუმენტალურად დაუდასტურებელი ხარჯი;
- ხარჯი, რომლის განევის მიზანი არ არის მოგების, შემოსავლის ან კომპენსაციის მიღება;
- მიკრობიზნესის გადასახადის გადამხდელის სტატუსის მქონე პირისგან შეძენილ საქონელზე (მომსახურებაზე) განეული ხარჯი;
- ფიქსირებული გადასახადის გადამხდელის სტატუსის მქონე პირისაგან ფიქსირებული გადასახადით დასაბეგრი საქმიანობის ფარგლებში შეძენილ საქონელზე (მომსახურებაზე) განეული ხარჯი;
- ფინანსთა მინისტრის მიერ დადგენილი წლიური პროცენტის ფარგლებს ზემოთ სესხისათვის გადახდილი პროცენტები;
- სპეციალური სავაჭრო კომპანიისაგან უცხოური საქონლის შესაძენად ამ საქონლის საბაზრო ღირებულებაზე მეტი ოდენობით განეული ხარჯი.

მაშასადამე, ხარჯი, რომელიც დაკავშირებული არ არის ეკონომიკურ საქმიანობასთან, იბეგრება მოგების გადასახადით. ამიტომ, მიზანშეწონილად მიგვაჩნია ანგარიშზე 7490 „სხვა საერთო ხარჯები“ გამოიყოს რამდენიმე ქვეანგარიში:

- დოკუმენტალურად დაუდასტურებელი ხარჯი;
- მიკრობიზნესის (ფიქსირებული) გადასახადის გადამხდელი პირისგან შეძენილ საქონელზე (მომსახურებაზე) განეული ხარჯი;
- უსასყიდლო მიანოდება სახელმწიფო სტრუქტურებზე;
- სხვა არაეკონომიკური ხარჯი.

თუ ოპერაცია დაიბეგრა მოგების გადასახადით, ხარჯი, რომელიც მას უკავშირდება, არ ექვემდებარება მოგების გადასახადით დამატებით დაბეგვრას.

თუ კომპანიამ იანვარში ფიქსირებული გადასახადის სტატუსის მქონე პირისაგან მიიღო მომსახურება, რომლის ღირებულება შეადგენს 1000 ლარს და მისი გადახდა მოხდება თებერვლის თვეში, განაწილებული მოგების გადასახადის თანხა შეადგენს მიღებული მომსახურების ღირებულების 85% გამრავლებული მოგების გადასახადის განაკვეთზე (15 %-ზე) $[(1000 / 85\%) \times 15\%]$. მოგების გადასახადის აღნიშნული

თანხის დეკლარირება უნდა მოხდეს თებერვლისთვის დეკლარაციაში, რომლის დეკლარირების და გადახდის ვადა 15 მარტამდეა.

საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, მოგების გადასახადით იბეგრება:

- არარეზიდენტის, აგრეთვე, კოდექსის შესაბამისად მოგების გადასახადისაგან გათავისუფლებული პირის კაპიტალში შენატანის ან აქციის (წილის) შესაძენად განხორციელებული გადახდა;
- ფიზიკური პირისათვის ან არარეზიდენტისათვის სესხის გაცემა ან/და რომელიმე ამ პირის მიერ მესამე პირისაგან აღებული სესხის დეპოზიტით უზრუნველყოფა;
- კომერციული ბანკის, საკრედიტო კავშირის, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის ან ლომბარდის მიერ პარტნიორ არარეზიდენტზე, კოდექსის შესაბამისად მოგების გადასახადისაგან გათავისუფლებულ პარტნიორზე ან კაპიტალში არანაკლებ 1%-ით მონაწილეობის უფლების მქონე პარტნიორ ფიზიკურ პირზე სესხის გაცემა.

იმის გათვალისწინებით, რომ არარეზიდენტი კომპანიის წილის შესყიდვაზე ან მასში კაპიტალის გაზრდაზე გადახდილი თანხები იბეგრება მოგების გადასახადით, მოგების გადასახადის სწორად გაანგარიშების მიზნით ანგარიშზე 2430 „მონაწილეობა სხვა საზოგადოებაში“ უნდა გამოიყოს ორი ქვეანგარიში:

- ინვესტიცია არარეზიდენტ კომპანიებში;
- ინვესტიცია სხვა კომპანიებში.

რაც შეეხება შეღავათიანი დაბეგვრის მქონე ქვეყანაში რეგისტრირებული (მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებული) პირის მოგების გადასახადით დაბეგვრას, საგადასახადო კოდექსის მიხედვით იბეგრება:

- ამ პირების მიერ გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდის შესაძენად განხორციელებული გადახდა;
- ამ პირებისათვის (გარდა საბიუჯეტო ორგანიზაციისა) გადახდილი, სახელშეკრულებო ურთიერთობიდან წარმოშობილი პირგასამტეხლო ან/და სხვა ჯარიმა;
- მათთვის ავანსის გადახდა;
- ამ პირებისგან მოთხოვნის შექცევა;
- მოთხოვნის უფლების გადაცემა ან მასზე უარის თქმა, რომლის შედეგად წარმოიქმნა ზარალი.

შეღავათიანი დაბეგვრის მქონე ქვეყნად ითვლება ქვეყანა ან/და ქვეყნის ცალკეული ტერიტორიები, სადაც: იურიდიული პირი თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან, მოგების გადასახადის განაკვეთი სამჯერ ნაკლებია საქართველოში არსებულზე. ამ ქვეყნების ჩამონათვალი განისაზღვრება საქართველოს მთავრობის დადგენილებით.

მოგების გადასახადის გაანგარიშების მიზნებისათვის, რადგან შეღავათიანი დაბეგვრის მქონე ქვეყანაში რეგისტრირებული პირის მიერ დარიცხული პირგასამტეხლო ან/და სხვა ჯარიმა იბეგრება მოგების გადასახადით, საჭირო ხდება ცალკე ანგარიშზე „დარიცხული პირგასამტეხლო და სხვა ჯარიმა“ (მაგალითად, ანგარიშების ჯგუფი 8200 „არასაოპერაციო ხარჯები“) ქვეანგარიშებად გამოიყოს:

- შეღავათიან ქვეყნებში რეგისტრირებულ კომპანიების მიერ დარიცხული პირგასამტეხლო და ჯარიმა;
- სხვა პირების მიერ დარიცხული პირგასამტეხლო და ჯარიმა.

ფიზიკური და არარეზიდენტი პირების მოგების გადასახადით დაბეგვრისას გათვალისწინებულ უნდა იქნეს, რომ კომპანია, რომელიც არ წარმოადგენს ფინანსურ ინსტიტუტს, გაცემს სესხს ფიზიკურ პირზე, სესხის გაცემის დროის მიხედვით მოახდენს მოგების გადასახადით დაბეგვრას (სესხის თანხის 85% x 15%), ასახავს იმავე თვის დეკლარაციაში და ახდენს ანგარიშსწორებას ბიუჯეტთან კუთვნილი თანხის გადახდით, ხოლო იმ თვის დეკლარაციაში, როდესაც ფიზიკურმა პირმა სრულად დაფარა სესხით დავალიანება, უფლება აქვს საგადასახადო ორგანოსგან მოითხოვოს აღნიშნული თანხის დაბრუნება ან სხვა გადასახადებში ჩათვლა.

იმის გამო, რომ მოგების გადასახადის მიზნებისათვის სესხის საპროცენტო ხარჯებს კოდექსით განსაზღვრული აქვს გარკვეული შეზღუდვა, ბუღალტრულ აღრიცხვაში ანგარიში 8210 „საპროცენტო ხარჯი“ წარმოდგენილ უნდა იქნეს ორი ქვეანგარიშით:

- საპროცენტო ხარჯი ნორმის ფარგლებში;
- საპროცენტო ხარჯი ნორმის ზევით.

საქონლის უსასყიდლოდ მიწოდების ან უსასყიდლოდ მომსახურების განწევისას მოგების გადასახადით იბეგრება:

- საქონლის მიწოდება ან მომსახურების განწევა, რომლის მიზანი არ არის მოგების, შემოსავლის ან კომპენსაციის მიღება;
- სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობის ან/და ძირითადი საშუალების დანაკლისი ითვლება მისი გამოვლენის მომენტში ამ საქონლის უსასყიდლოდ მიწოდებად.

საქველმოქმედო ხარჯებზე საგადასახადო კოდექსით დადგენილია ზღვრული ოდენობა, ამიტომ მოგების გადასახადის სწორად აღრიცხვის მიზნით საჭირო გახდება ანგარიშების ჯგუფში 7400 „საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები“ გამოიყოს ანგარიშები:

- საქველმოქმედო ხარჯები ზღვრული ნორმის ფარგლებში;
- საქველმოქმედო ხარჯები ზღვრულ ნორმაზე ზევით.

დავუშვათ, შემომწმებისას ინვენტარიზაციის შედეგად საწარმოში გამოვლინდა საქონლის დანაკლისი: თვითღირებულებით 1000 ლ., საბაზრო ფასით - 1100 ლ. საწარმოს სხვა ოპერაცია არ გააჩნია. გადასახდელი მოგების გადასახადი გაიანგარიშება საქონლის საბაზრო ფასის 85%-ის გამრავლებით მოგების გადასახადის განაკვეთზე (15 %-ზე), ე.ი. $[(1100 / 85\%) \times 15\%]$.

საქონლის უსასყიდლოდ მიწოდების ან უსასყიდლოდ მომსახურების განწევისას მოგების გადასახადით არ იბეგრება:

- საქველმოქმედო ორგანიზაციაზე გაცემული შემონირულობა, რომელიც მის მიერ წინა კალენდარული წლის განმავლობაში მიღებული წმინდა მოგების 10 პროცენტს არ აღემატება;
- უსასყიდლოდ საქონლის მიწოდება, მომსახურების განწევა ან ფულადი სახსრების გადაცემა, რომელიც კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად დაბეგრულია გადახდის წყაროსთან;
- სახელმწიფოსათვის, მუნიციპალიტეტისათვის ან საჯარო სამართლის იურიდიული პირისათვის უსასყიდლოდ საქონლის მიწოდება, მომსახურების განწევა ან/და ფულადი სახსრების გადაცემა;
- საქველმოქმედო ორგანიზაციისათვის უძრავი ქონების უსასყიდლოდ მიწოდება, თუ ამ ქონების მიმღები ორგანიზაცია ქველმოქმედებას ახორციელებს ბავშვობიდან შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ან/და მკვეთრად და მნიშვნელოვნად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მიმართ არანაკლებ ბოლო 3 კალენდარული წლის განმავლობაში;

ნე პირთა ან/და მკვეთრად და მნიშვნელოვნად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მიმართ არანაკლებ ბოლო 3 კალენდარული წლის განმავლობაში;

- ტურისტული საწარმოს მიერ სასტუმრო ნომრის მესაკუთრისათვის კალენდარული წლის განმავლობაში არაუმეტეს 60 დღის ვადით სასტუმრო მომსახურების უსასყიდლოდ განწევა;
- თავდებობის, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსით გათვალისწინებული თავდებობის, აგრეთვე სერვიტუტის მომსახურების უსასყიდლოდ განწევა.

დავუშვათ, კომპანიამ არადაქირავებულ ფიზიკურ პირს უსასყიდლოდ გადასცა 2500 ლარის საქონელი (ქონება). აღნიშნული ოპერაცია არ იყო დაკავშირებული მის ეკონომიკურ საქმიანობასთან. ასეთ შემთხვევაში, სსკ-ის მიხედვით, 1000 ლარზე მეტი ღირებულების საქონლის გადაცემა იბეგრება გადახდის წყაროსთან 20%-ის ოდენობით და არ ხდება განუღებელი ხარჯის გამოქვითვა. ახალი რეგულაციებით მოგების გადასახადით არ იბეგრება უსასყიდლოდ საქონლის მიწოდების ან მომსახურების განწევა, თუ უსასყიდლოდ საქონლის მიწოდება, მომსახურების განწევა ან ფულადი სახსრების გადაცემა დაბეგრულია გადახდის წყაროსთან. ასევე, ეს ხარჯი არ იბეგრება, როგორც არაეკონომიკურ საქმიანობის ფარგლებში განუღებელი ხარჯი. ხოლო თუ კომპანიამ არადაქირავებულ ფიზიკურ პირს უსასყიდლოდ გადასცა 500 ლარის საქონელი ან ქონება და აღნიშნული ოპერაცია არ იყო დაკავშირებული მის ეკონომიკურ საქმიანობასთან, ვინაიდან ახალი რეგულაციებით მოგების გადასახადით იბეგრება საქონლის მიწოდება ან მომსახურების განწევა, რომლის მიზანი არ არის მოგების, შემოსავლის ან კომპენსაციის მიღება, თუ იგი სსკ-ის თანახმად არ დაიბეგრა გადახდის წყაროსთან, ამ შემთხვევაში, რადგან საქონლის ღირებულება არ აღემატება 1000 ლარს, კომპანიას არ წარმოექმნება გადახდის წყაროსთან გადასახადის დაკავების ვალდებულება, მაგრამ ქონების გადაცემა დაიბეგრება მოგების გადასახადით $[(500 / 85\%) \times 15\%]$.

მოგების გადასახადით იბეგრება საგადასახადო კოდექსით დადგენილ ზღვრულ ოდენობაზე მეტი ოდენობით განუღებელი **წარმომადგენლობითი ხარჯი**.

წარმომადგენლობითი ხარჯების ზღვრული ოდენობა კი, განისაზღვრება:

- წინა კალენდარული წლის განმავლობაში მიღებული შემოსავლის 1 პროცენტი, ხოლო თუ განეული ხარჯი აღემატება მიღებულ შემოსავალს - განეული ხარჯის 1 პროცენტი;
- საწარმოს დაფუძნების კალენდარული წელს მიმდინარე კალენდარული წლის დასრულებამდე განეული ხარჯის 1 პროცენტი.

მაგალითად, თუ საწარმოს დაფუძნება მოხდება 2018 წლის 1 თებერვალს, მის მიერ განეული ხარჯი 2018 წლის აგვისტოს თვეში სულ შეადგენს 100000 ლარს, იმავე თვეში საწარმოს წარმომადგენლობითი ხარჯი 1800 ლარია, ხოლო 2018 წლის ოქტომბრის თვეში საწარმოს მიერ დამატებით განეულ იქნა ხარჯი 50 000 ლარის ოდენობით, საწარმომ მოგების გადასახადით დაბეგვრისას უნდა გაითვალისწინოს, რომ:

- საწარმომ აგვისტოს თვეში არ იცოდა კალენდარული წლის განმავლობაში მის მიერ განეული ხარჯის ოდენობა, მიუხედავად იმისა, რომ აგვისტოს საანგარიშო პერიოდის მიხედვით განეულმა წარმომადგენლობითმა ხარჯმა გადააჭარბა ამავე პერიოდისთვის განეული ხარჯის (100000 ლ.) 1%-ს, არ წარმოეშვება მოგების გადასახადით დაბეგვრის ვალდებულება.
- რადგან 2018 წლის განმავლობაში განეული ხარჯი შეადგენს 150000 (100000 + 50000) ლარს, ხოლო წარმომადგენლობითი ხარჯი 1800 ლარია, გადასახდელი მოგების გადასახადი გაიანგარიშება: $[(150000 \times 1\%) \times 15\%]$

ამასთან აღვნიშნავთ, რომ არ არის ჩამოყალიბებული მიდგომა, უნდა დაკორექტირდეს აღნიშნული წარმომადგენლობითი ხარჯის შესაბამისი პერიოდები თუ აისახოს დეკემბრის თვის დეკლარაციაში.

მოგების გადასახადის გაანგარიშების მიზნებისათვის წარმომადგენლობით ხარჯებს აქვს რა გარკვეული შეზღუდვა (ზღვრული წლიური ნორმა), გადასახადის სწორად გაანგარიშებისა და აღრიცხვისათვის საჭირო იქნება საერთო და აღმინისტრაციული ხარჯების ჯგუფში (ანგარიშები 7400) გამოიყოს ორი ანგარიში, მაგალითად:

7491 - წარმომადგენლობითი ხარჯები ზღვრული ნორმის ფარგლებში;

7492 - წარმომადგენლობითი ხარჯები ზღვრულ ნორმაზე ზევით.

საგადასახადო კოდექსით განისაზღვრა გადახდელი მოგების გადასახადის ჩათვლის შემთხვევები. ესენია:

- ოფშორისგან შექნილი ფასიანი ქაღალდების რეალიზაცია;
- ავანსის სანაცვლოდ საქონლის/მომსახურების მიღება ან თანხის დაბრუნება;
- გაცემული სესხის დაბრუნება;
- არარეზიდენტი საწარმოს კაპიტალის შემცირება;
- სესხის დეპოზიტით უზრუნველყოფის გაუქმება.

გადახდელი მოგების გადასახადის ჩათვლა ხორციელდება იმ საანგარიშო პერიოდში რომელშიც დადგება ჩათვლის განსახორციელებლად აუცილებელი პირობის შესრულება. იმ შემთხვევაში თუ ჩათვლის შედეგად წარმოიქმნა ზედმეტობა მისი დაბრუნება შესაძლებელია ზედმეტობის დაბრუნებისათვის დადგენილი წესით. საწარმო უფლებამოსილია ჩაითვალოს საქართველოს ფარგლებს გარეთ გადახდელი მოგების გადასახადი შესაბამისი საგადასახადო წლისათვის ამ მოგებაზე საქართველოში გადასახადის გადახდისას, რომელიც მიღებული არ არის საქართველოში არსებული წყაროდან. ასევე, საწარმო, რომელიც მოგების გადასახადით მოგების განაწილებისას იბეგრება, უფლებამოსილია გაცემული დივიდენდის მიხედვით მოგების გადასახადის გადახდისას შესაბამისი საგადასახადო პერიოდისათვის ჩაითვალოს საქართველოს ფარგლებს გარეთ გადახდელი მოგების გადასახადი შემოსავალზე, რომელიც მიღებული არ არის საქართველოში არსებული წყაროდან, იმის გათვალისწინებით, რომ ჩათვლილი თანხების ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს გადასახადების იმ თანხების ოდენობას, რომლებიც ამ მოგებაზე საქართველოში იქნებოდა დარიცხული, საქართველოში არსებული წესითა და განაკვეთებით. აღნიშნულიდან გამომდინარე მიგვაჩნია, რომ ანგარიშზე 3310 „მოგების გადასახადი“ უნდა გამოიყოს ქვეანგარიშები:

- დაბრუნებადი მოგების გადასახადი;
- არადაბრუნებადი მოგების გადასახადი.

მოგების გადასახადისგან თავისუფლება ცალკეული სახის საქმიანობიდან მიღებული მოგების განაწილება, როგორცაა: ორგანიზაციის მიერ მიღებული გრანტები, სანევრო შენატანები და შემონირულობები, საქართველოს ეროვნული ბანკის მოგება, არარეზიდენტის მიერ საქართველოში არსებული წყაროდან მიღებული შემოსავალი სანარმოს, ორგანიზაციის ან/და მენარმე ფიზიკური პირის მიერ რისკის დაზღვევისა და გადაზღვევის საფუძველზე; საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ლიცენზირებული ფინანსური ინსტიტუტისგან მიღებული პროცენტებიდან მიღებული მოგების განაწილება და არარეზიდენტის მიერ ქონების ლიზინგით გაცემიდან მიღებული შემოსავალი, რომელიც საქართველოში არარეზიდენტის მუდმივ დაწესებულებას არ მიეკუთვნება.

გადასახდისაგან გათავისუფლებული თანხის იდენტიფიცირების მიზნებისათვის ითვლება, რომ სანარმოს მიერ დივიდენდის განაწილებისას პირველ რიგში ეს თანხა გაიცა.

ცალკეულ შემთხვევებში, განაწილებული მოგების გადასახადით არ იბეგრება გადასახადისგან გათავისუფლებული საქმიანობის ფარგლებში:

- მოგების განაწილება;
- განუხლები ხარჯი ან სხვა გადახდა, რომელიც ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული არ არის;
- უსასყიდლოდ საქონლის მიწოდება, მომსახურების განევა ან/და ფულადი სახსრების გადაცემა;
- კოდექსით დადგენილ ზღვრულ ოდენობაზე მეტი ოდენობით განუხლები წარმომადგენლობითი ხარჯი.

ზემოაღნიშნული ცალკეული შემთხვევები საკუთარი საქმიანობის ნაწილში ეხება შემდეგ პირებს:

- სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებს;
- თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის სანარმოებს;
- ტურისტული ზონის მენარმე სუბიექტებს 2026 წლამდე;
- მალალმთიანი დასახლებების სანარმოს.

მაგალითად, თუ სანარმომ კომერციულ ბანკში განთავსებული დეპოზიტიდან მიიღო საპროცენტო შემოსავალი 2000 ლარი. აღნიშნული თანხა მან გასცა დივიდენდად სათაო კომპანი-

აზე (რეზიდენტი იურიდიული პირი), რომელმაც თავის მხრივ გაანაწილა დივიდენდის სახით 5000 ლარი დამფუძნებელ ფიზიკურ პირზე: საკუთარი მოგება 3000 ლარი და მიღებული დივიდენდი 2000 ლარი. შვილობილი კომპანიის მიერ დივიდენდის დამფუძნებელ პირზე განაწილებისას, დარიცხულ უნდა იქნეს საშემოსავლო გადასახადი $(50000 \times 5\%)$ და მოგების გადასახადი $[(5000 / 85\%) \times 15\%]$, რამდენადაც კომერციული ბანკისაგან მიღებული დივიდენდები განთავისუფლებულია მოგების გადასახადისაგან, თუმცა როდესაც დედა კომპანია განაწილებს დივიდენდებს, აღნიშნული თანხა იკარგება და იბეგრება მთლიანად დივიდენდი.

საგადასახადო კოდექსში შეტანილი ცვლილებები შეეხო გადახდილი მოგების გადასახადის ჩათვლას. ახალი ნორმებით სანარმოს უფლება აქვს 2008-2016 წლის ფინანსური მოგების განაწილებისას მოახდინოს ამ პერიოდში დარიცხული და გადახდილი მოგების გადასახადის თანხის ჩათვლა. ჩასათვლელი თანხა გაიანგარიშება ფორმულით - $AxB/(C-D)$, სადაც: **A** - დივიდენდის სახით გასანაწილებელი თანხა, **B** - 2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე პერიოდების მიხედვით დარიცხული და გადახდილი მოგების გადასახადის თანხა, **C** - 2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე საანგარიშო პერიოდებში მიღებული წმინდა მოგების ოდენობა, **D** 2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე საანგარიშო პერიოდებში მიღებული დივიდენდის სანაცვლოდ პარტნიორისთვის გადაცემული ამ სანარმოს აქციების (წილის) ღირებულება. აღნიშნული ცვლილებები სანარმოს აძლევს რა უფლებას 2008-2016 წლის ფინანსური მოგების განაწილებისას მოახდინოს ამ პერიოდში დარიცხული და გადახდილი მოგების გადასახადის თანხის ჩათვლა, ჩასათვლელი და გადასახდელი მოგების გადასახადის სწორად გაანგარიშებისა და აღრიცხვისათვის საჭირო გახდება ანგარიზე 5310 „დაგროვილი მოგება“ გამოიყოს რამდენიმე ქვეანგარიში, მაგალითად: ანგარიში 5311 - დაგროვილი მოგება სანარმოს დაარსებიდან 01.01.2008 წლამდე; ანგარიში 5312 - დაგროვილი მოგება 01.01.2008 წლიდან 01.01.2017 წლამდე; ანგარიში 5313 - დაგროვილი მოგება 01.01.2017 წლიდან; ანგარიში 5314 - არარეზიდენტი (არაშელავათიანი) შვილობილი კომპანიიდან მიღებული დივიდენდით ან ბანკის მიერ დარიცხული პროცენტით მიღებული მოგება.